T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/468
KARAR NO : 2025/53
KARAR TR : 07/01/2025

ÖZET: 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun'a tabi Emekli Sandığı iştirakçisi olan davacının, emeklilik hakkının tespiti ve emekli aylığının kesilmesi işleminin iptali istemiyle açılan davada, İDARİ YARGI YERİNİN görevli olduğu hk.

K A R A R

Davacı : F. Ç.
Vekili : Av.G. D. G.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurulu Başkanlığı
Vekilleri : Av. E. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkili tarafından Eskişehir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne emeklilik hakkının tespiti ve emeklilik aylığının bağlanması için yapılan başvuru hakkında, ilk etapta müvekkilinin emekliliğe hak kazandığının tespit edildiğini ve aylık bağlandığını, sonrasında müvekkiline 04/12/2023'te tebliğ edilen 29/11/2023 tarih ve E-26815064-205.05.99-85127399 sayılı yazı ile emeklilik şartlarını taşımadığı, emeklilik aylığı bağlama imkanı bulunmadığı belirtilerek bağlanan emekli aylığının kesildiğini, Anayasa Mahkemesinin 22/12/2011 gün ve E.2010/65, K.2011/169 sayılı kararı doğrultusunda "*....5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalısmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; (...) 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce istirakçisi sıfatıyla çalısmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylıgı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumunun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir..."* müvekkilinin sigortalılık başlangıç tarihinin 01/09/1998 olduğunun ve emeklilik hakkının tespiti ile davalı kurum tarafından gerçekleştirilen idari işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Eskişehir 2. İdare Mahkemesi 04/01/2024 tarih ve E.2023/1326, K.2024/7 sayılı kararı** ile, 5510 sayılı Kanun'un 4/1-(a) maddesine yer alan istihdam türlerinden birinden emekliye ayrılarak tarafına emekli aylığı bağlanması talebiyle davacı tarafından davalı idareye yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan iş bu davada adli yargı mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun, 14/3-a, 15/1-a maddesi uyarınca, davanın görev yönünden reddine karar vermiş, karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden; davacının 7438 sayılı kanun kapsamında,

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden hzDXphs - 3GJppRC - TTMRqv8 - Akuam8= ile erişebilirsin

emekliye ayrılmak suretiyle tarafına emeklilik aylığı bağlanması talebi ile davalı idareye başvuruda bulunduğu, söz konusu başvurunun 29.11.2023 tarih ve - 85127399 sayılı Eskişehir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Yunus Emre Sosyal Güvenlik Merkezi işlemi ile reddolunduğu ve bunun üzerine, anılan işlem gerekçesinde yer alan koşulların davacı tarafından sağlandığı, sigortalılık başlangıç tarihinin ilk aylık keseneğin bağlandığı 15/09/1999 tarihi olarak esas alındığı ancak davacının memuriyete başladığı tarihin 01/09/1998 tarihi olduğu, bu tarihin davalı idare tarafından göz ardı edildiği iddialarıyla söz konusu talebin reddine ilişkin olarak tesis edilen işlemin iptaline karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, dava konusu işlemin, davacının 7438 sayılı Kanunda yer alan prim ödeme gün sayılarına ilişkin şartı taşımadığı gerekçesiyle davalı idarece tesis edildiği ve bu şartın taşınıp taşınmadığı hususunun da, davacının memuriyete başlangıç tarihinin idarece hatalı olarak belirlendiği iddiasına konu edilmek suretiyle, bahse konu talebin reddine dair işlemin iptalinin bakılan davada istenildiği görülmekte ise de, söz konusu işlemde esasen davacının başvurusu üzerine şartları taşıması halinde, 5510 sayılı Kanun'un yukarıya aktarılan 4/1-(a) maddesinde yer verilen istihdam türünden emekli edilebileceğinin ifade edildiği, başka bir ifade ile, davacı tarafından talebinin kabul edilmiş olması halinde, mülga 5434 sayılı Kanunda yer alan "Emekli Sandığı"ndan değil, 5510 sayılı Kanun kapsamında yer alan "Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar" hükmü kapsamında mülga Kanunlar dönemindeki ifadesiyle SSK veya BAĞ-KUR sistemi üzerinden emekli edileceğinin anlaşıldığı ve bahse konu "Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar" hükmü kapsamında istihdam edilerek nihayetinde emekliye ayrılmak isteyenlerin söz konusu taleplerinin reddi üzerine açılacak davaların da 5510 sayılı Kanun'un yukarıya aktarılan hükümleri uyarınca İdare Mahkemeleri'nin görevine girmediği sonucuna varıldığından, 5510 sayılı Kanun'un 4/1-(a) maddesine yer alan istihdam türlerinden birinden emekliye ayrılarak tarafında emekli aylığı bağlanması talebiyle davacı tarafından davalı idareye yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan iş bu davanın görev yönünden reddi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle; davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14/3-a ve 15/1-a. madde hükümleri uyarınca görev yönünden reddine..."

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemlerin yanında ödenmeyen emekli maaşının iadesi talebiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. **Eskişehir 3. İş Mahkemesi 27/06/2024 tarih ve E.2024/61, K.2024/227 sayılı kararı** ile, yargı yolunun caiz olmaması gerekçesiyle, 6100 sayılı Kanun'un 114/1-b maddesi uyarınca davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Somut olayda; celp edilen kayıtlara göre davacının 01/10/2008 tarihinden önce 4-c maddesi kapsamında emekli sandığı iştirakçisi olduğu, buna göre 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edeceğinden bunlara ilişkin ihtilaflarda idari yargının görevli olmaya devam edeceği, tüm dosya kapsamına göre davada idari yargı görevli olmakla 6100 sayılı yasanın 114/1-b maddesine göre dava şartı olan yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine. .."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden hzDXphs - 3GJppRC - TTMRqv8 - Akuam8= ile erişebilirsin

5. Davacı vekilinin, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Eskişehir 3. İş Mahkemesince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

6. Anayasa'nın *"F. Uyuşmazlık Mahkemesi"* başlıklı 158. maddesinin son fıkrası şöyledir:

> *"Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır."*

7. 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun Ek 83. maddesi şöyledir:

> *"(Ek: 17/4/2008-5754/75 md.)*
> *Kendi isteği ile emekliye ayrılan, ancak daha sonra Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından hizmet süresinin eksik olduğu veya gerekli yaş şartını henüz haiz olmadığı tespit olunanlardan; emeklilik veya malûllük aylığı alınan süresi, eksik hizmet süresinden veya yaş şartının yerine getirilmesi için tamamlanması gereken süreden fazla olanların emeklilik işlemi iptal edilmez. Bunların en son aylık ödenen tarihten eksik hizmet süresi veya yaş şartının yerine getirilmesi için tamamlanması gereken süre kadar geriye gidilerek, bu dönemde kendilerine ödenen emeklilik veya yaşlılık aylıkları borç çıkarılır. Çıkarılan borç ve bu borca ilişkin faiz ile borç çıkarılan süreye ait kesenek ve kurum karşılıkları, ilgili kurum bütçesinin personel ödeneklerinden Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına ödenir. Bu şekilde ilave olarak kesenek ve kurum karşılığı ödenen süreler için ilgililere ikramiye farkı ödenmez, ödenmiş olan ikramiyenin eksik hizmet süresine ilişkin kısmı geri alınmaz. Borç çıkarılan döneme ilişkin olarak ilgililer adına Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından karşılanmış olan tedavi ve ilaç bedelleri de kurumları bütçelerinden Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına ödenir."*

8. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

> *"Bu Kanunun amacı, sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortası bakımından kişileri güvence altına almak; bu sigortalardan yararlanacak kişileri ve sağlanacak hakları, bu haklardan yararlanma şartları ile finansman ve karşılanma yöntemlerini belirlemek; sosyal sigortaların ve genel sağlık sigortasının işleyişi ile ilgili usûl ve esasları düzenlemektir."*

9. 5510 sayılı Kanun'un *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

> *"Bu Kanun; sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortasından yararlanacak kişileri, işverenleri, sağlık hizmeti sunucularını, bu Kanunun uygulanması bakımından gerçek kişiler ile her türlü kamu ve özel hukuk tüzel kişilerini ve tüzel kişiliği olmayan diğer kurum ve kuruluşları kapsar."*

10. 5510 sayılı Kanun'un *"Sigortalı sayılanlar"* başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

> *"Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından,*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden hzDXphs - 3GJppRC - TTMRqv8 - Akuam8= ile erişebilirsin

a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar,

b) Köy ve mahalle muhtarları ile hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan ise;

1) Ticarî kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usûlde gelir vergisi mükellefi olanlar,

2) Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olanlar,

3) Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortakları,

4) Tarımsal faaliyette bulunanlar,

c) Kamu idarelerinde;

1) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olmayanlardan, kadro ve pozisyonlarda sürekli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar,

2) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan, sözleşmeli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca açıktan vekil atananlar,

sigortalı sayılırlar."

11. 5510 sayılı Kanun'un *"Uyuşmazlıkların çözüm yeri"* başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

12. 5510 sayılı Kanun'un *"5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri"* başlıklı geçici 4. maddesinin ilgili fıkraları şöyledir:

"(Değişik: 17/4/2008-5754/68.md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanuna göre; aylık, tazminat, harp malûllüğü zammı, diğer ödemeler ve yardımlar ile 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre ek ödeme verilmekte olanlara, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanunda kendileri için belirtilmiş olan şartları haiz oldukları müddetçe bunların ödenmesine devam olunur. Ancak, 5 ilâ 10 yıl arasında fiili hizmet süresi olan iştirakçilerden dolayı dul ve yetim aylığı almakta olanların, aylık ve diğer ödemeleri, bu Kanunun 32 nci, 34 üncü ve 37 nci maddelerindeki şartları haiz oldukları müddetçe devam edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçiliği sona erenlerden tahsis talebinde bulunacaklar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsis talebinde bulunanlardan işlemleri devam edenler hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

5434 sayılı Kanuna göre iştirakçi olup bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak çalışmaya başlayanlardan vazife malûllüğü kapsamına girenler hakkında, bu Kanunun 47 nci maddesinin birinci fıkrasına göre işlem yapılır. (Ek cümle: 4/7/2012-6353/85 md.) 5434 sayılı Kanunun mülga hükümlerine göre vazife malullüğü aylığı bağlananlardan malullüklerinin sürekli olduğuna Kurum Sağlık Kurulunca karar verilen iştirakçiler yine aynı Kanunun 40 ıncı maddesinde belirtilen yaş hadleri ile özel kanunlarındaki yaş hadlerini doldurduğu tarihe kadar yeniden muayene edilmelerini Kurumdan isteyebilir.

..."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden hzDXphs - 3GJppRC - TTMRqv8 - Akuam8= ile erişebilirsin

13. 5510 sayılı Kanun'a eklenen geçici 95. maddenin 1. fıkrası şöyledir :

(Ek:1/3/2023-7438/1 md.)
Bu maddenin yürürlük tarihinden sonra aylık bağlanması için talepte bulunanlardan 506 sayılı Kanunun geçici 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi, 1479 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası, 2925 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi ve 5434 sayılı Kanunun geçici 205 inci maddesi hükümlerine göre yaşlılık veya emekli aylığı bağlanacak olanlar, söz konusu hükümlerde yaş dışındaki diğer şartları taşımaları halinde yaşlılık veya emekli aylığından yararlanırlar. Bu fıkra esas alınarak geriye dönük herhangi bir ödeme yapılmaz ve geriye dönük hak talep edilemez."

B. Yargı Kararı

14. 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesinin iptali istemiyle açılan davada Anayasa Mahkemesinin 22/12/2011 tarih ve E.2010/65, K.2011/169 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir. Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yeni sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…"

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

15. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/01/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında emeklilik hakkının tespiti ve emekli aylığının kesilmesi işlemi yönünden anılan Kanun'un 14.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden hzDXphs - 3GJppRC - TTMRqv8 - Akuam8= ile erişebilirsin

maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine, son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

16. Raportör-Hâkim Şerife ÖZDOĞAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

17. Dava, 01/10/2008 tarihinden önce 4/c maddesi kapsamında Emekli Sandığı iştirakçisi astsubay olarak çalışan ve emekli aylığı bağlanan davacıya, 04/12/2023'te tebliğ edilen 29/11/2023 tarih ve E-26815064-205.05.99-85127399 sayılı yazı ile emeklilik *şartlarını* taşımadığı, emeklilik aylığı bağlama imkanı bulunmadığı belirtilerek bağlanan emekli aylığının kesilmesine ilişkin idari işlemin iptali ve emeklilik hakkının tespiti istemiyle açılmıştır.

18. Dava dosyasının incelenmesinden; davacının Eskişehir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne emeklilik hakkının tespiti ve emeklilik aylığının bağlanması için yaptığı başvuru hakkında, ilk olarak davacının emekliliğe hak kazandığının tespit edildiği ve emeklilik aylığı bağlandığı, sonrasında davacıya 04/12/2023'te tebliğ edilen 29/11/2023 tarihli ve E-26815064-205.05.99-85127399 sayılı yazı ile emeklilik şartlarını taşımadığı, emeklilik aylığı bağlama imkanı bulunmadığı belirtilerek, daha önce bağlanan emekli aylığının kesildiği, davacının 01/09/1998 tarihinden 14/03/2014 tarihine kadar 5510 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında J. Mu.Astsb. Bçvş. rütbesi ile devlet memuru olarak çalıştığı, davacıya ait SGK dökümü incelendiğinde, davacı hakkında, ilk aylık kesenek aldığı 15/09/1999 tarihinde prim ödenmeye başlandığı, her ne kadar davacı hakkında ilk aylık kesenek aldığı tarihten itibaren prim ödemeleri başlanmış olsa da davacının 5510 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında ilk sigortalılık tescil tarihinin 814610370 sicil numarası ile 01/09/1998 olduğu, davacının bu tarihten itibaren devlet memuru astsubay olarak görev yaptığı, davacıya ait sunulan terhis evrakında davacının çalışma başlangıç ve bitiş tarihleri arasında kesintisiz bir şekilde astsubaylık görevini yerine getirdiği, bu tarihler arasında devlet memuru olarak çalışmasında bir değişiklik olmadığı, işbu çalışması nedeniyle davacının 15/09/1999 tarihinden 14/03/2014 tarihleri arasında toplam 6525 (4c) gün primi bulunduğunun bildirildiği, davacının astsubay olarak görev yaptığı memuriyetten ayrıldıktan sonra da sigortalı olarak çalışmaya devam ettiği, davacının söz konusu çalışmaları nedeniyle 4(a) kapsamında toplam 2813 gün sigorta primi bulunduğu, 7438 sayılı Kanun düzenlemesi ile 5510 sayılı Kanununa geçici 95. madde eklenerek, emeklilik prim ve sigortalılık süresini sağlayan vatandaşlara yaş şartına takılmadan emekli olabilme imkanı getirildiği, davacının da 7438 sayılı Kanun düzenlemesi doğrultusunda kendisine emeklilik aylığı bağlanması talebi ile 2023 Nisan ayında kuruma başvuru yaptığı, ilk etapta davacının emeklilik aylığına hak kazandığının tespit edildiği, 4(A) emeklilik aylığı bağlama işlemi yapıldığı, ancak daha sora Kurum tarafından 04/12/2023 tarihinde tebliğ edilen cevap yazısı ile davacının emeklilik aylığı bağlanması talebi ile yaptığı başvurunun uygun görülmediğinin bildirildiği ve davacıya bağlanan aylığın kesildiği tespit edilmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden hzDXphs - 3GJppRC - TTMRqv8 - Akuam8= ile erişebilirsin

19. 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanun'u ile 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun bazı maddeleri yürürlükten kaldırılmış, kamu tüzel kişiliğine sahip Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı, hiç bir işleme gerek kalmaksızın, bu Kanun'un yürürlük tarihi itibarıyla görevleri ile birlikte, 1. maddeye dayanılarak kurulan kamu tüzel kişiliğine sahip Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilmiştir.

20. 5510 sayılı Kanun'la 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanun'u, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanun'u, 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanun'u, 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanun'u ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanun'u kapsamında bulunanlar, geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme bağlı tutulmuş ve 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğünden sonra göreve başlayanlar yönünden, prim esasına dayalı sigorta sistemine geçilmiştir. Bu sistemle, devlet memurları ve diğer kamu görevlileri, hizmet akdine göre ücretle çalışanlar, tarım işlerinde ücretle çalışanlar, kendi hesabına çalışanlar ve tarımda kendi hesabına çalışanları kapsayan beş farklı emeklilik rejimi, aktüeryal olarak hak ve yükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplanmıştır.

21. 5510 sayılı Kanun'un iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15/12/2006 tarih ve E.2006/111, K.2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanun'un birçok maddesi ile birlikte, bu Kanun'un yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17/04/2008 tarih ve 5754 sayılı Kanun'la, 5510 sayılı Kanun'da düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanun'a eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanun'un 4 ncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanun'la yürürlükten kaldırılan hükümleri de dâhil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanun'un bazı hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava, Anayasa Mahkemesinin 30/03/2011 tarih ve E.2008/56, K.2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

22. Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanun'un 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanun'un değil 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır. Kaldı ki; T.C. Anayasasının 158. maddesindeki *"…diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır"* hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

23. Bu durumda, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin idari işlem ve idari eylem niteliğini korumaya devam edeceği,

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden hzDXphs - 3GJppRC - TTMRqv8 - Akuam8= ile erişebilirsin

dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan dava konusu uyuşmazlığın ve davacının 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğünden önce 5434 sayılı Kanun'a tabi iştirakçi olduğu gözetildiğinde idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

24. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; davanın çözümünde idari yargının görevli olduğundan, Eskişehir 2. İdare Mahkemesinin 04/01/2024 tarih ve E.2023/1326, K.2024/7 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Eskişehir 2. İdare Mahkemesinin 04/01/2024 tarih ve E.2023/1326, K.2024/7 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/01/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden hzDXphs - 3GJppRC - TTMRqv8 - Akuam8= ile erişebilirsin